

HŘBET

- **hřbet = dorsum** = zadní (dorzální) strana těla, rozsah: *linea nuchae sup.* → *os sacrum*
- podklad: páteř + žebra (v oblasti hrudníku)
- stavba:
  - **kůže**: silná, tuhá
  - **podkoží**: stav závisí např. na výživě apod.
  - **fascia thoracolumbalis (s. thoracodorsalis)** - povrchová, dělí se na 2 listy: *povrchový* (od *proc. spinosi*) a *hluboký* (od *proc. transversi*); oba listy se laterálně spojují → osteofasciální prostor;
  - **svalstvo**: dělíme do několika vrstev:
    - povrchová: *m. trapezius, latissimus dorsi, levator scapulae, mm. rhomboidei*
    - hlubší vrstva: *m. serratus post. sup./inf.*
    - spinotravversální svaly (krk): *m. splenius capitis + cervicis*
    - transverzospinální svaly: (postranní výběžky → trny)
    - svaly podél páteře: *m. erector spinae (mm. iliocostalis, longissimus, spinalis)*
    - krátké svaly: (mezi postranními výběžky/trny) interspinální a intertravversální svaly
    - subokcipitální (krátké) svaly: *mm. recti capitis*
  - **cévní a nervové zásobení**:
    - tepny: *a. occipitalis, a. vertebralis, a. cervicalis spfc., a. transversa colli, rr. dorsales* (← *aa. intercostales post., aa. lumbales*)
    - inervace: segmentární (kůže i svaly); zdroje: *rr. dorsales nervorum spinalium, n. dorsalis scapulae* (→ *m. levator scapulae + mm. rhomboidei*), *n. thoracodorsalis* (→ široký sval zádový), *nn. intercostales* (→ *mm. serrati post.*), *n. accessorius (n. XI)* (→ trapéz)
- krajiny:
  - **regio cervicalis post. (= regio nuchae)** → šíje, zadní strana krku
    - ohraničení:
      - kran.: *linea nuchalis sup.*
      - kaud.: spojnice *proc. spinosus C7* → *acromion*
      - lat.: spojnice *proc. mastoideus* → *acromion*
    - podklad: *os occipitale, C obratle + jejich vazy, membrana atlantooccipitalis*
    - vrstvy:
      - **kůže** - viz. výše
      - **podkoží**: zde senzitivní nervy - *rr. cutanei* (← dorzální větve mišních nervů)
      - **fascie**: *fascia nuchae* - kryje svaly, je „pokračovatelkou“ *fascia colli spfc.*
      - **svaly**: rozdělujeme do vrstev:
        - 1. vrstva: trapéz

- 2. vrstva: mm. rhomboidei, m. levator scapulae, m. serratus post. sup. m. splenius
- 3. vrstva: dlouhé zádové svaly, např. m. multifidus, m. longissimus cervicis, ...
- 4. vrstva (horní 1/2 krajiny): m. obliquus capitis sup./inf., m. rectus capitis post. major/minor → svaly ohraničují **trigonum suboccipitale**
- **útvary:**
  - **trigonum suboccipitale:**
    - ohraničení: a) med.: m. rectus capitis major, b) lat.: m. obliquus capitis sup., c) kaud.: m. obliquus capitis inf.
    - obsah: **a. vertebralis**, **n. suboccipitalis** → ↑ pod a. vertebralis, **n. occipitalis major** → ↑ pod dolním okrajem m. obliquus capitis inf. → ↑ mediálně → skrze m. semispinalis capitis a počáteční úsek m. trapezius → týlní krajina (zevně od něj a. occipitalis)
  - další **cévy + nervy:** a. transversa colli, vv. cervicales prof. (→ v. occipitalis, jugularis ext., vertebralis, ...), nervy: rr. posteriores nervorum cervicalium
- **regiones dorsales** → stř. oblast hřbetu
- **regio scapularis** → oblast lopatky
- **regio vertebralis** → oblast páteře
  - ohraničení: oblast vymězená páteří a rozsahem Th₁-S₅;
  - mezi spinálními a tranzversálními výběžky → zádové svaly, mezi výběžky obratlů a obratlovými oblouky → vazy
  - **páteřní kanál:**
    - začátek: foramen magnum, konec: hiatus sacralis
    - ohraničení:
      - ventr.: těla obratlů + meziobratlévé ploténky; na zadní ploše těl obratlů → lig. longitudinale post.
      - dorz.: oblouky obratlů + ligg. interacrualia, v oblasti os sacrum → facies dorsalis kříž. kosti
      - lat.: foramina intervertebralia → skrze prostupují spinální nervy + tepny (rr. spinales → přední/zadní radikulární větve)
    - obsah: mícha + obaly
    - obaly míchy:
      - **dura mater** → saccus durae matris spinalis (končí v úrovni S₂), podél spin. nervů → kořenové pochvy; mezi dura mater a „vlastní“ stěnou páteřního kanálu → **epidurální (peridurální) prostor** - obsah: plex. venosi vertebrales interni ant./post. + tuk. vazivo, prostor se dělí na přední a zadní - hranici zde tvoří mišní kořeny

- **arachnoidea** → „přitisknuta“ k dura mater; mezi arachnoideou a pia mater → **subarachnoideální prostor** - obsah: likvor
- **pia mater** → uložena přímo na povrchu míchy
  - mícha končí přibližně v úrovni L₁₋₂ → pak jako *filum terminale*
- **regio lumbalis** → oblast beder (od posledních žeebr po *crista iliaca*)
  - ohraničení:
    - kran.: XII. žebro
    - kaud.: *crista iliaca*
    - med.: *m. erector (trunci)*
    - lat.: zadní axilární čára
  - pod povrch. fascií → svaly - v několika vrstvách:
    - *m. latissimus dorsi*, *m. obliquus ext. abdominis*
    - *m. serratus post. inf.*, *m. obliquus int. abdominis*
    - *m. transversus abdominis*, hluboký list fascia thoracodorsalis
    - *m. quadratus lumborum*
  - mezi svaly břišní stěny → míšní nervy → *n. subcostalis*, *n. iliohypogastricus*, *n. ilioinguinalis*
  - v lumbální a sakrální oblasti → **Michaelisova routa** = „oploštění“ čtyřúhelníkovitého tvaru, vrcholy: a) kran.: *proc. spinosus* L₅, b) kaud.: S₃ (v místě začátku anální rýhy), c) lat.: *spina iliaca post. sup.*
- **regio sacralis** → oblast *os sacrum*